

HƯỚNG DẪN VIẾT CÂU HỎI NHIỀU LỰA CHỌN

1. Viết câu hỏi hay tuyên bố chưa hoàn chỉnh (phần thân câu hỏi)

- Câu hỏi nên được viết theo cách đơn giản nhất, rõ ràng, không mơ hồ, tránh sự nhầm lẫn.
- Câu hỏi nên có ý nghĩa mà không cần phải đọc hết lựa chọn bên dưới.
- Khi câu hỏi không đủ nghĩa cho tới khi mọi lựa chọn đã được đọc, câu hỏi này thật sự trở thành một tập hợp các câu đúng – sai được sắp xếp thành câu hỏi trắc nghiệm.

Ví dụ

Kém

Khi sử dụng kích thích điện giảm đau theo rễ thần kinh, điện cực dương nằm ở:

- A. Phía gần của chi
- B. Phía xa của chi
- C. Phía trong của chi
- D. Phía ngoài của chi

Tốt

Khi sử dụng kích thích điện giảm đau theo rễ thần kinh, vị trí đặt điện cực dương ở trên chi là:

- A. Phía gần
- B. Phía xa
- C. Phía trong
- D. Phía ngoài

- Đặt càng nhiều từ ngữ cần thiết trong phần thân câu hỏi càng tốt, hơn là trong phần lựa chọn. Tìm kiếm những từ dư thừa trong phần lựa chọn.
- Phần thân câu hỏi nên không có những thứ không quan trọng; có nghĩa là nó chỉ gồm những thứ thiết yếu cho phần trả lời câu hỏi
- Khi có thể, hãy đặt câu hỏi khẳng định hơn là câu hỏi phủ định. Việc sử dụng câu hỏi phủ định có thể gây nhầm lẫn cho sinh viên và dẫn tới câu hỏi khó trả lời. Nếu không thể tránh câu hỏi phủ định, hãy nhấn mạnh sự phủ định này trong phần thân câu hỏi (ví dụ in nghiêng). Đặc biệt, tránh sử dụng câu hỏi âm tính đôi.

Ví dụ:

Kém

Điều nào sau đây là thực hành không hợp lý khi điều trị một vùng cơ thể sung – nóng – đỏ – đau :

- A. Chườm nóng
- B. Tăng cường độ tập
- C. Kê cao chi
- D. Băng ép

Tốt

Tất cả thực hành sau đây đều hợp lý khi điều trị một vùng cơ thể sung – nóng – đỏ – đau, NGOẠI TRỪ:

- A. Chườm lạnh
- B. Tăng cường độ tập
- C. Kê cao chi
- D. Băng ép

Nguồn: Gronlund & Linn, 1990, p.180

- Tránh đưa những gợi ý lựa chọn đúng trong phần thân câu hỏi.

2. Viết những lựa chọn trả lời không đúng (những câu gây xao lãng)

- Viết những lựa chọn sai một cách hợp lý là một trong những mặt khó nhất khi soạn câu hỏi. Không đưa những câu trả lời sai rõ ràng. Những lựa chọn sai này nên hợp lý và không gợi ý là sai.

- Những mảnh khóc khi viết câu lựa chọn sai:
  - Viết dựa trên những lỗi sai thường gặp ở sinh viên và những hiểu lầm thường tạo ra những câu xao lãng mạnh.
  - Những câu đúng nhưng trả lời câu hỏi thường gây xao lãng tốt.
  - Những câu tuyệt đối (ví dụ “không bao giờ”, “luôn luôn”, “tất cả”) tốt nhất nên tránh vì sinh viên sẽ loại trừ chúng.
  - Giữ những câu gây xao lãng đủ khác biệt với câu trả lời đúng về chất, chứ không chỉ là cách viết rõ nghĩa hơn hay tối nghĩa hơn.
  - Đảm bảo các câu gây xao lãng độc lập nhau và loại trừ lẫn nhau.
  - Tránh những câu xao lãng ngớ ngẩn, bông đùa, đặc biệt – chúng dễ dàng bị phát hiện.
  - Làm mỗi câu xao lãng tương tự về mặt ngữ pháp với câu trả lời đúng, cũng như phù hợp với thân câu hỏi.

3. Viết câu trả lời đúng

- Những câu trả lời đúng không nhất thiết phải đúng tuyệt đối – các sinh viên có thể được hỏi lựa chọn câu trả lời tốt nhất hay câu nào thích hợp nhất.
- Tránh đưa gợi ý trả lời bằng cách làm cho câu trả lời đúng khác biệt đáng kể về:
  - Chiều dài.
  - Văn phạm / cú pháp tốt hơn câu xao lãng.
  - Là cái duy nhất phù hợp với thân câu hỏi về số lượng các yếu tố đòi hỏi.

4. Những gợi ý khác về câu xao lãng

- Tránh dùng lựa chọn “Tất cả điều trên” và cẩn thận khi dùng “không có điều nào trên”.
  - “Tất cả điều trên” làm câu hỏi dễ trả lời hơn dựa trên một phần thông tin – vì ở loại câu hỏi chỉ có một câu trả lời đúng, và sinh viên ghi nhận có hai câu đúng thì “Tất cả điều trên” tất nhiên phải được lựa chọn. Tương tự, một sinh viên có thể phát hiện “Tất cả điều trên” là sai nếu anh ta phát hiện có một lựa chọn là sai.
  - “Không có điều nào trên” – khi được dùng làm lựa chọn đúng ở loại câu hỏi chọn câu đúng – có xu hướng chẳng đo lường được thứ gì ngoài khả năng sinh viên phát hiện những câu trả lời sai (không gì đảm bảo đảm sinh viên biết một trả lời đúng cho câu hỏi).
- Vấn đề sắp xếp các câu trả lời:
  - Sắp xếp chúng theo trình tự hợp lý nếu có (ví dụ theo số tăng dần)
- Tránh đưa gợi ý trả lời cho những câu hỏi khác, hoặc trong phần lựa chọn hoặc trong phần thân câu hỏi.

Lời khuyên cuối cùng:

Trên hết, hãy nhờ một đồng nghiệp hay hãy thử dùng hai lần các câu hỏi bạn biên soạn.

Adapted from Rees, K 1996. Writing Multiple Choice Questions, Deakin Australia, Deakin University. With permission of the author.

Prepared by Kel Jackson, Flexible Education Unit, University of Tasmania, 2003.